

Næringspolitikk takk!

Løpet av høsten har det vært avholdt både næringspolitisk og lønnspolitisk forum, og praksiseierne har hatt sitt årsmøte med kurs og temadebatt. Jeg var heldig og kunne være til stede på alle disse tre møtene. Selv om de ulike forsamlingene har ulike tilnærming til sine saker, er det interessant å se at mye også er felles. NTF har i mange år ytet stor innsats i forhandlinger for offentlig sektor, og etter hvert er det ervervet betydelig kompetanse både i NTFs sekretariat og i tillitsvalgt-korpset. Næringspolitikk er også en viktig del av NTFs virksomhet. Det er et spennende felt hvor det skjer mye, særlig med tanke på driftsformer og struktur. Tradisjonelt har vi vært vant til en viss spenning mellom privat og offentlig sektor. I den senere tid har vi også kunnet registrere interessekonflikter mellom tannleger som eier og tannleger som leier praksis.

På privat side har praksisformen i Norge gjerne vært knyttet til tannlege – assistentforhold i et småskalaformat, med en oppgjørssordning på prosentbasis. Denne prosenten har selvsagt variert. Tannlegeforeningens etiske regler og standardkontrakter har i mange tilfelle dannet grunnlaget for overenskomstene, og de uoverensstemmelser som har dukket opp, har ofte vært knyttet til forhold ved opphør av leieforhold og etablering av egen praksis for assistenttannlegen. På mange måter har praksisformene endret karakter de siste årene. Stor kreativitet er brukt på å finne moderniserte samarbeidsformer tilpasset myndighetskrav og beskatningsregler. Spørsmålet om merverdi-

avgift på utstyrsleie og pasientportefølje fikk som følge at samarbeidsformene fant nye løsninger

Norsk tannhelsetjeneste er tjent med et mangfold. De privatpraktiserende medlemmene ønsker å holde fast ved den liberale yrkesutøvelsen der markedet skal rå. Hvis det er slik at det er tendenser til overkapasitet i de største byene, skulle en forvente at markedet etter hvert styrer tannlegearbeidskraft ut til andre deler av landet. Det har ikke skjedd i i særlig grad enda. Fra Danmark rapporteres det at tannlegene ønsker å arbeide kortere dager. Hvis samme tendens vises også her til lands, er det grunn til bekymring på vegne av distriktene.

Etablering av egen praksis er i dag en kostbar og komplisert affære. Mange nyutdannede tannleger velger derfor å inngå samarbeid med en praksiseier. Signaler vi har mottatt, tyder på at leier i en del tilfeller forhandler seg til lukrative avtaler, noe som vekker bekymring på eiersiden. Leieforholdet genererer så lite til eieren, hevdes det, at det går ut over etterutdanning, praksisutvikling og nyinvesteringer. Dette er kanskje et fenomen som hører storbyene til, men det kan påvirke leiemarkedet i negativ retning for leierne. Hvis jeg skal resonere videre, bør praksiseiere og Den offentlige tannhelsetjenesten i distriktene snart kunne konkurrere om nyutdannede tannleger – gitt at etterspørselen etter tannhelsetjenester holder seg så noen lunde konstant og at fylkene tar konkurransen om lønns og arbeidsbetingelser på alvor.

På høstens samlinger har forebyg-

gelse av konflikter mellom tannleger i privat praksis vært et viktig tema. NTF sentralt legger betydelige ressurser i å gjøre noe med dette. Arbeidsgruppe for privat sektor og sekretariatet bygger opp kapasitet og kompetanse for å forbedre tilbudene ytterligere. Det er en fornuftig satsning. På sikt er det grunn til å tro at privat sektor også blir med og løser flere oppgaver som knyttes til økt offentlig engasjement på tannhelsetet. Derfor blir det aktuelt med økt kompetanse og kapasitet når det gjelder kontraktsforhandlinger for private tannleger som tar på seg oppgaver i denne sammenheng. Det stiller NTF overfor nye utfordringer. Forhandlinger har i mange år vært et viktig element i vår tillitsvalgtopplæring. På næringspolitisk forum var det et sentralt tema. Forhandlinger kan være en stor utfordring, men det er ikke nytt for Tannlegeforeningen. Det finnes allerede betydelig kompetanse både i «huset» og blant de tillitsvalgte på området. Nå som alltid gjelder det å utnytte de felles ressursene på best mulig måte til beste for alle medlemmer, enten de er eiere, leiere eller ansatte. Vanskeligheten ligger selvsagt i å gjøre alle til lags – samtidig. Det er ingen liten utfordring. Medlemmene får selv bedømme hvordan vi lykkes med jobben. Jeg hører gjerne fra dere!